

**ВЪРВИ, НАРОДЕ ВЪЗРОДЕНИ,
КЪМ СВЕТА БЪДНИНА ВЪРВИ...**

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXIV • Брой 5 • май • 2015 г. • Цена 0.50 лв

ЮБИЛЕИ

«ОРГАНИЗАЦИЯ НА 2015 ГОДИНА»

**СТРУКТУРИТЕ
НА СИБ
В ДОЛНА БАНЯ
И КАРЛОВО**

14 - 21

ПРАЗНИЦИ

ИЗЛОЖБИ

ПЛОВДИВ

**ЕВРОПЕЙСКИ ФОРУМ ЗА СОЦИАЛНО
ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО**

22 - 23

Акцент**ХИЛНЪ НА СВ. СВ. КИРИЛЪ И МЕТОДИ**

3

Стоян Михайловски

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

4 - 10

ДОПИСКИ от София, Габрово, Тутракан, Димитровград,
Исперих, с. Бисерци, Перник и Лозница**РАВНОСМЕТКА**

11 - 21

ОТЧЕТНИ СЪБРАНИЯ в структурите на СИБ

Кореспонденции от Румяна Милева, Светломир Киров,

Любомир Кузев и Янка Генова

НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ

22 - 28

КОРЕСПОНДЕНЦИИ от Смиляна Запрянова,

Екатерина Христова, Марияна Дончева и Иван Димитров

СПРАВОЧНИК

29 - 33

АРТ СЕДЯНКА КУРАЖ

34 - 39

КОРЕСПОНДЕНЦИИ от Любомир Кузев, Анелия Велинова

КРЪГОСЛОВИЦА от Василка Кирова

ПАМЕТА НА БЪЛГАРИЯ

40

Честит 1 май - ден на труда!

Честит Гергьовден!
На всички именици
пожелаваме здраве,
сила и благоденствие!

*На 9 май
се навършват
70 години от
победата над
хитлерофашизма.
Поклон пред
паметта на
милионите жертви!*

ХИМНЪТ НА СВ. СВ. КИРИЛЪТ И МЕТОДИ

Стоян МИХАЙЛОВСКИ

„Върви, народе възродени,
към светла бъднина върви,
с книжовността, тази сила нова,
съдбините си ти поднови!

Върви към мощната Просвета!
В световните борби върви,
от длъжност неизменно воден -
и Бог ще те благослови!

Напред! Науката е слънце,
което във душите греи!
Напред! Народността не пада
там, дето знаньето живей!

Безвестен беше ти, безславен!...
О, влез в Историята веч,
духовно покори страните,
които завладя със меч!...”

Тъй солунските двама братя
насърчаваха дедите ни...
О, минало незабравимо,
о, пресвещени старини!

България остана вярна
на достославният този завет -
в тържествуване и в страдание
извърши подвизи безчет...

Да, родината ни години
пресветли преживя, в беда
неописуема изпадна,
но върши дългът се всегда!

Бе време, писмеността наша
кога обходи целият мир;
за все световната просвета
тя бе неизчерпаем вир;

бе и тържовно робско време...
Тогаз Балканският храбър син
навеждаше лице под гнета
на отоманският властелин...

Но винаги духът народен
подпорка търсеше у вас,
о, мъдrecи!... През десет века
все жив остана вашият глас!

О, вий, които цяло племе
извлякохте из мъртвина,
народен гений възкресихте -
заспа в глубока тъмнина;

подвижници за права вярна,
сеятели на правда, мир,
апостоли високославни,
звезди върху Славянски мир,

бъдете преблагословени,
о вий, Методий и Кирил,
отци на българското знание,
творци на нашият говор мил!

Нека името ви да живее
във всенародната любов,
речта ви мощна нека се помни
в Славянството во век веков!

Русе, 1882, априлий 15
[сп. „Мисъл“, 1892, кн. IX-X]

ВРЕМЕ ЗА ПРАЗНУВАНЕ

СОФИЯ

Съюзът на военниinvalidите
и военнопострадалите
чества 100 - годишен юбилей

На тържеството, което се проведе на 29 март в Централния военен клуб в столицата, дойдоха много гости, между които и Вицепрезидентът на Република България Маргарита Попова, кметът на София Йорданка Фандъкова, генерали и офицери, приятели и партньори.

Тържеството започна с водосвет и молитва за здраве и сполука. Много от присъстващите военниinvalidи получиха плакети и грамоти на Министерството на отбраната, а председателят на съюза мл. лейтенант о.з. Петър Велчев бе удостоен с почетен армейски нож.

В поздравлението си г-жа Фандъкова подчерта, че „подвигът на нашите предци, воювали за свободата, техният пример и патриотизъм трябва да бъдат мярка за всички, особено за управляващите и за политиците“.

„Аз, заедно с моите деца и внуци се покланям пред вас с уважение за усилията да изградите една работеща родолюбива организация“, каза вицепрезидентът Маргарита Попова. СВВП получи поздравления от много партньорски организации.

А дни преди тържеството на специална церемония в Музея на съобщенията в столицата бе валидирана пощенска марка в специален пощенски плик, посветена на 100-годишнината от създаването на СВВП. Номиналната стойност на марката е 0,65 лв. Тя е издадена в тираж от 11 000 броя. Художник е Люба Томова. ■

ЗА МНОГО ЛЕТА!

Изпяха я техните колеги от Вокална група „Надежда“ с ръководител Стефка Карапенева.

ГАБРОВО

Цанка ОДАЖИЙСКА

Тази прекрасна песен прозвуча за двама уважавани рожденици -председателя на организацията на СИБ в Габрово Васил Грънчаров,

който стана на 66 години и за Пенка Гатева - заместник председател, която навърши 75 години.

Последваха целувки, прегръдки и цветя – много цветя!

Дългата маса ни чакаше с домашно приготвена почерпка. Пенка не само че е технически отговорник на вокалната група, отлична певица, поетеса и рицитарка, но се оказа и голяма кулинарка, а председателят ни се гордее с домашната сливова ракийка и с хубаво бяло вино. Пенка е състрадателна, на всеки помага с каквото може и както може. Много от песните, които групата изпълнява, са по нейни текстове, затова получи престижния Златен плакет на фестивала за хората с увреждания в Перник.

А Васко е не само солист на ВГ „Надежда“, но и той е поет. Издал е стихосбирки с вълнуващи стихове, едно от тях беше и за Пенка и той го прочете с голямо вълнение. След почерпката г-жа Карапенева разтвори акордеона и последва дълъг песенен концерт.

Рождениците умеят да работят в синхрон в организацията, ето защо всичко върви отлично. Те са винаги ведри и готови да посъветват, да упътят, да се вслушат в молбите на членовете на дружеството. Затова са обичани и уважавани от всички нас.

Но те умеят и да се веселят истински. Както направиха и сега...Нека да са здрави и все така грижливи към своите колеги и приятели! ■

СЛЪНЧЕВ ДЕН ЗА ХОРАТА СУВРЕЖДАНИЯ

ТУТРАКАН

Анастасия ЯКОВА

Празнична бе обстановката в този хубав слънчев пролетен празник Благовещение в Дома за стари хора в Тутракан, когато се откри и освети параклис на името на празника.

В Дома са настанени 40 човека, повече от половината са трудно подвижни и лежащи, а останалите са с по-лека инвалидност. Затова мечтата им бе да имат параклис, където да могат да се молят за здраве, за благополучие на деца и близки и поне за малко да останат сами с мислите си - за успокоение...

За да се построи параклис, са необходими много средства, но директорката Д.Барбучанова се консултира с близки на домуващите. И всички се обедниха около решението да се преустрои едно складово помещение в двора. Идеята подкрепиха местният проповедник отец Илия Тонков и кметът на общината д-р

Д.Стефанов и помагнаха за преустройството и за обзавеждането на помещението.

Всъщност почти всичко бе направено с добра воля и дарения. Работещите в дома Венци и Румен се постаряха в измазването, за поставяне на плочки на пода, на прозорец и

врата в сводеста форма - за да добие храмът естетичен вид. Железар изкова железния кръст отвън, а дървения кръст и пейките за сядане на-

► прави дърводелец. Помогнаха членовете на Клуба на СИБ А.Якова и Г.Василев. Други дарители осигуриха икони, а петте най-големи икони дойдоха от З.Филипова от Варна.

В този празничен ден, след като завърши службата в местния храм „Св.Николай“,

отец Илия освети и параклиса. Гости на тържеството бяха кметът и председателят на ОбС Д.Николов, който също се включи с дарения. Икона бе дарена и от Е Ангелова от името на Клуба на СИБ.

Особено щастливи се оказаха потребителите, някои от които положили върховни усилия, за да присъстват на освещаването на техния параклис. Пред него, където набързо бе оформена и красива градинка, бе наредена трапеза с баници и питки, предоставени от фирмата на Д.Николов.

Благодарност имаше в очите на старите хора от Дома, защото почувстваха, че не са забравени. ■

ДЕНЯТ НА ПРИЯТЕЛСТВОТО

ДИМИТРОВГРАД

Весела ТОДОРОВА

- ОУ «П.Славейков», ОУ «Ал. Константинов», СОУ «Любен Каравелов», ОУ «Св.Св.»Кирил и Методий» и СОУ «Васил Левски».

Деня на приятелството отбелязаха в последния мартенски ден потребители и персонал от Центъра за настаняване от семеен тип «Дъга», намиращ се в кв. Черноконево - Димитровград.

Празника в местно заведение уважиха потребителите от Дневния център за деца с увреждания, както и възпитаници от пет училища в Димитровград

Първи в програмата, включваща музика, песни, танци и забавление, се включиха децата от Дневния център, които бяха подготвили стихове за пролетта. Гости на мероприятиято бяха и жените от пенсионерския клуб в кв.Черноконево, както и слушатели на дирекция „Социално подпомагане“. ■

ОТКРИТ УРОК ИЗНЕСОХА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ ОТ ОУ „ХР. БОТЕВ“

ИСПЕРИХ

Ангел НИКОЛОВ

На урока присъстваха директорът на Ресурсния център в Разград Милена Стоянова, Главният инспектор на РИД на МОН Николай Миланов, директорът на Основното училище Румяна Събева и зам. директорът Васил Василев. Присъстваха и родителите на децата и другите учители.

Децата, които изнесоха урока, се обучават заедно със своите съученици в общообразователния клас. Подготвят се от двама ресурсни учители от Ресурсния център, психолог и логопед - те бяха подготвили отлично децата. Учениците показаха, че могат да се чувстват пълноценни. Разказваха за пролетните празници Лазаровден, Цветница и Великден. Направена бе драматизация на приказката „Трите пеперудки“. После децата боядисваха великденски яйца, пяха песни, танцуваха, имаше и великденски игри.

Учениците получиха подарък – фотоапарат от ОУ „Хр. Ботев“, поднесен от г-н Васил Василев – за да снимат мероприятията си. Николай Миланов им подари баскетболни топки.

Децата и учителите бяха поздравени от директора на Ресурсния център в Разград Милена Стоянова, която пожела на малчуганите да бъдат все така усърдни. За всички имаше почерпка. ■

УЧЕНИЦИ ПРЕСЪДАДОХА ОБИЧАИТЕ ЗА ЛАЗАРОВДЕН И ВЕЛИКДЕН

В Дневния център за деца и младежи с увреждания в Исперих се проведе поредната инициатива по проект „Интеграция на деца и младежи с увреждания чрез предоставяне на социални услуги в община Исперих“.

► Присъстваха децата от дневния център и родителите им. Програмата изнесоха деца от ЦДГ „Щастливо детство“. Някои от малките бяха облечени като лазарки. Децата пяха и танцуваха според старите традиции, за да покажат как се празнуват Лазаровден и Великден. Пресъздадени бяха и обичаите.

Ученици и младежи от БЧК в гимназия „В.Левски“ и представители на Градския исторически музей показаха два начина за боядисване на яйца. Потребителите от Центъра също се включиха в боядисването. Г-н Ц. Цветанов – уредник в музея, разказа за работилницата за изписване и боядисване на великденски яйца.

На 7 април Дневният център участва във Великденската фондонабирателна кампания, организирана от Областния съвет на БЧК в Разград. Родители, деца и екипът на Дневния център в Исперих се включиха в кампанията с ръчно изработени артикули.

БЧК дари дрехи и книжки на децата от Дневния център и Центъра за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания. ■

Турнири по шахмат и табла

С. БИСЕРЦИ

Светломир КИРОВ

В клуба на инвалидите в село Бисерци, Кубратска община, се проведеха турнири по шахмат и табла. Те бяха организирани от местното дружество на СИБ. Участваха 16 любители от селото и Кубрат.

След оспорвани игри победители станаха:

На шахмат:

1. Фахредин Назифов; 2. Пейчо Димитров; 3. Васко Иванов.

На табла:

1. Пейчо Димитров; 2. Валя Николаева; 3. Васко Иванов.

Наградният фонд от 60 лева бе осигурен от общинския съветник Юзджан Хасан. ■

ПЕРНИК

ДАРЕНИЕ ЗА ДЕЦА

Даниела
АРИЗАНОВА

Кулинарна изложба подредиха жени - членове на ОО на СИБ в Перник. Идеята - да зарадват деца, които са лишени от майчина ласка. Омесените от хората с увреждания баници и сладкиши бяха дарени на детски домове в града. Идеята да внесат радост в ежедневието на малчуганите се родила на отчетно - изборно събрание на организацията, проведено наскоро. В инициативата се включиха жени от центъра на Перник, от квартал Църква и от селата Богданов дол, Драгичево, Големо Бучино и Мещица. Това е пореден случай, в който членовете на организацията поемат ангажимент да помагат на други, изпаднали в беда. Преди два месеца членовете на организацията събраха пари за лечението на болно дете от село Големо Бучино. Тогава към благородната кауза се присъединиха и много други хора. ■

ЛОЗНИЦА

МАРТЕНСКИ ТЪРЖЕСТВА И БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

Маргарита МИНКОВА

На 5 март в заведението "Рай зино" в Лозница ОО на СИБ организира тържество по случай 8 март. Жените бяха поздравени от председателя на организацията и за Баба Марта, и за 3 март. На всички бе завързана мартеница. Получена беше и поздравителна картичка и от дружеството на СИБ в Разград. А за 80-годишнината от рождението на поета Дамян Дамянов Виолета Симеонова поздрави участничките с негови стихове. Разигра се и томбола, в която всички билети бяха печеливши.

По традиция жените бяха поздравени и с много добре подготвена програма от децата от III а клас на НУ "В.Левски" в Лозница с класен ръководител Йоланта Милчева. Те поднесоха на всяка жена по един подарък, завързан с мартеница, от името на родителския актив.

А на 6 март бе организирано посещение по домовете на 21 лежащо болни и трудноподвижни жени, членуващи в организацията на СИБ, на които поднесохме пакети с хранителни продукти и мартеници. Във всеки от посетените домове бе много вълнуващо, всички бяха трогнати от засвидетелстваното внимание.

Благодарим на община Лозница за помощта, така поставихме началото на честването на 25-годишния юбилей на СИБ в Лозница. ■

ТРИ В ЕДНО

„... тези, които не помнят миналото,
не могат да разберат истинския смисъл
на настоящето и целите на бъдещето ...”

Максим Горки

Румяна МИЛЕВА

Двадесет и първи март бе избран от УС на ОО на СИБ в гр. Първомай за провеждането на годишното общо отчетно събрание. За да е на първа пролет!

Протоколът бе спазен с избора на председател, протоколчик и дневен ред. Събранието премина в делова и спокойна обстановка. Изслушан бе обстояни-

ят доклад за едногодишната дейност – акцентирано бе върху доброто сътрудничество с ръководствата на Бюро по труда, Дирекция „Социално подпомагане“, Общината и личната подкрепа от страна на кмета г-н Ангел Папазов (всяка година за Коледните и Великденските празници се раздават пакети с хранителни продукти на членовете в общинската организация и на четирите дружества в общината). Благодарение на него и решенията на Общинския съвет има назначени петима души за организатори в предоставените им клубни бази. Поредицата от културни и спортни мероприятия се провеждат благодарение на подсигурения безплатен превоз – до гр. Перник и гр. Златоград, до пещерата „Дяволското гърло“, до рехабилитационните центрове по черноморието ни, както и до съседните Турция и Гърция.

Приветствие към присъстващите 250 човека поднесоха кметът на общината г-н Папазов и неговият заместник г-н Митков.

От своя страна в знак на благодарност председателката на орга-

▶ ТРИ В ...

низацията Златка Кирева връчи на кмета плакет за личния му принос в цялостната дейност при изграждането и утвърждаването на организацията. С това деловата част приключи.

Натози ден пролетта вече бе настъпила, пролетното равенство бе факт. Хората се поздравяваха, поднасяха си цветя, лицата им бяха огрени от усмивки. Защото първа пролет е празник на новото начало, на събуждането и на зараждащия се живот. Това е най-доброто време за промяна. Точно преди десет години г-н Красимир Канев (вече покойник) се впусна към тази промяна. Идеята се инициира от Георги Стоев - първият председател, Златка Кирева, Иринка Панайтова, Виолета Камова и още 70 ентузиаста и те създадоха Общинската организация в града, която в момента наброява вече 758 души. Всички присъстващи - с представители от 4-те дружества - получиха от УС сувенири за 10-годишния юбилей. Десет години от живота на една организация са достатъчно основание за равносметка, анализ и оценка за работата на УС, сътрудниците и доброволците ѝ.

Координаторът за регион Пловдив г-жа Запрянова поздрави от името на УС на РО г-жа Кирева и за нейния юбилей като ѝ поднесе скромен подарък и букет пролетни цветя.

Денят продължи с веселие под звуците на първомайския оркестър, който изпълняваше всички музикални пожелания и отправени поздравления. Защото наистина имаше не един, не два, дори не три празника, а повече...И ще се запомни от всички. ■

ОТЧЕТНИ СЪБРАНИЯ В КУБРАТСКА ОБЩИНА

Светломир КИРОВ

В ритуалната зала на читалището в Кубрат се състоя общо **ГОДИШНО ОТЧЕТНО СЪБРАНИЕ И НА ОО НА СИБ В ГРАДА**. Гости бяха председателите на ОО на СИБ в Разград - Иванка Петкова и в Исперих - Нихат Хълми.

Отчет за дейността на УС изнесе председателят Радослав Няголов. Членовете на СИБ в Кубратска община през 2014 г. са били 1 270 души, обединени в 9 дружества. Това показва, че това е най-голямата неправителствена организация на територията на община Кубрат. Над 1 200 души с увреждания са получили през миналата година по 3 куб. м. дърва за огрев на преференциални цени. Целеви помощи за придружител са получили 180 трудноподвижни лица. След изказванията бяха приети отчетта за работата през 2014 г., бюджета за 2015 г. и план-програмата за дейността на Кубратската общинска организация на СИБ през 2015 година.

В Кубрат се проведе **ГОДИШНОТО ОТЧЕТНО СЪБРАНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО НА СИБ В ГРАДА**. Гости бяха председателят на РО и на ОО на СИБ Радослав Няголов, директорът на общинското предприятие „Социални услуги“ Ахмед Камбер, представителите на ОО на СИБ в Разград и Исперих.

Отчет за дейността на дружеството през 2014 г. направи неговият председател Нина Костадинова. Отбелязано бе, че неговите членове са 465 души. Г-н Камбер запозна присъстващите с новата програма за лични асистенти. В

изказванията имаше искания за откриване на служебен телефон, на собствена банкова сметка и други.

Бяха приети отчетът за дейността на дружеството през 2014 г. и бюджетът за 2015 г.

ДРУЖЕСТВОТО НА СИБ В СЕЛО БЕЛОВЕЦ е сред най-големите в региона. В него сега членуват 167 души. Само през 2014 г. са приети 25 нови членове. Постоянно се провеждат различни прояви, срещи, разговори, чествания, екскурзии. През миналата година бе сформирана и фолклорна група «Доверие» от 15 жени. Тя вече има няколко изяви. А в седмото издание на фолклорния фестивал в Борово, Русенско, под надслов «От Дунав до Балкана», групата зае второ място в категорията за хора с увреждания. Ежегодно се осигуряват по 3 куб. м. дърва за огрев на всички членове. В добре подредения клуб на дружеството са изложени медали, снимки, грамоти, рисунки и други неща, разказващи за дейността на дружеството. Тези и други факти бяха изнесени на годишното отчетно събрание на дружеството от председателката Минет Яхова.

Събранието бе уважено и от местния кмет Нурджихан Бахриева, която подари на клуба кафеварка. Г-жа Яхова благодари на всички спонсори, на община Кубрат и на ОО на СИБ в Кубрат за помощта, която получава. На ниво е и съвместната работа с местните училище, читалище и ЦДГ. ■

**«ОРГАНИЗАЦИЯ НА
2015 ГОДИНА»****Любомир КУЗЕВ****«ВЕНЕТИЦА»
СЕ ОТКРОЯВА
В ЕДИН МАЛЪК
ГРАД С ГОЛЯМО И
АВТОРИТЕТНО ИМЕ**

Обстоен и аналитичен бе отчетът за миналата година на ръководството на Сдружението на хората с увреждания «Венетица» в Долна баня, направен от зам. председателя на УС инж. Светла Стоименова. Общо 8 заседания е провело ръководството за годината, привлечени са нови 23-ма членове и сега те наброяват 279 души. И според възможностите си всеки от тях се е включвал в разнообразната дейност на сдружението, защото културният календар съдържа достойно отбелязване на наци-

оналните празници, бележити дати и годишнини на

велики българи и местни заслужили длъжностници, рождени и имени дни, традиционни празници, ритуали и обичаи от националния и местен фолклорен календар. Разнообразна културно-просветна и здравна дейност продължава да развива провеждащата се традиционно всеки вторник в клуба дневна седянка с членовете. Тук се устройват различни ▶

► изложби и фото-кътове - на мартеници, на великденски яйца, на картини, гоблени, рисунки, икони и други, сътворени от членовете на сдружението - Елена Апостолова, Мария Торошанова, Димитрина Янинска, Румен Кетев и инж. Светла Стоименова. Отчетена отново бе добрата съвместна дейност на инвалидите с туристите от местното дружество „Ибър“ и честването на празника на левурдата, долнобанската „чушка-пръжка“, младото вино и баниците, виното и любовта. Достойно бе отбелязана 60-годишнината на председателката на сдружението Стоянка Стринска, вълнуващ бе денят с приятелите от дружеството на СИБ от столичния квартал „Бъкстон“ с председател Георги Ляпов. Отново бе организиран турнир по табла, осъществени бяха екскурзии до редица природни, туристически и религиозни забележителности. Клубът получи ценна придобивка от кмета на общината Владимир Джамбазов и председателката на местния парламент Лиляна Драганова - 15 нови съгъваеми стола. Субсидията от общината е 1000 лева. Със собствени средства бе закупен нов хладилник, както и два комплекта покривки за масите, извършен бе и частичен ремонт на сградата на клуба. За празниците редовно отчетените членове получиха и хранителни помощи и продукти. От членски внос са събрани приходи в размер на 1841 лева, а

от стопанската дейност съгласно чл. 7 - 1959 лева. За закупуване на хранителни продукти са похарчени общо 1665 лева.

След отчетния доклад на УС на Сдружението членовете чуха и отчета на КРК от председателката Недялка Проданова, след което бе приет тазгодишния бюджет в размер на 4700 лева, както и културния календар за дейността на организацията на долнобанските инвалиди.

Поради здравословни причини от УС к КРК молби за напускане дадоха Йорданка Никифорова и Йордан Панайотов, като на тяхно място бяха избрани съответно Йорданка Джамбазова и Соня Костова, а двамата „напуснали“ получиха специални грамоти в знак на благодарност за достойно свършената работа и бяха обявени за почетни членове на ръководството. ■

БЕЛЕЖКА НА РЕДАКЦИЯТА

Почти във всеки брой на КУРАЖ има интересен материал за сдружение «Венетица». Дори оставаме с впечатлението, че тази организация е на целия град! От всичко се вълнува, ражда инициативи и участва в инициативи на общината.

Затова напълно заслужено е сдружение «Венетица» да бъде в тази рубрика!

«ОРГАНИЗАЦИЯ НА 2015 ГОДИНА»

**Янка ГЕНОВА -
председател
на общинската
организация на СИБ**

И ВЪЪДЕЩЕ ЩЕ РАБОТИМ ВСЕ ТАКА ЗДРАВО

ХОРАТА В НАШАТА ОРГАНИЗАЦИЯ. От учредяването си през 2007 г. досега в нашата организация са приети 700 души. Но за отчетния период – февруари

Кметът на Карлово д-р Емил Кабаиванов награждава хора с увреждания от общината за достойното им представяне в редица национални прояви.

2014 г. - февруари
2015 г. - в редиците ни са 561 човека, в това число 115 са новоприетите. Голяма част са с най-високата степен на инвалиди-

зация – 240 души. Затова пък не са малко и симпатизантите - 45 души. Именно те помагат, когато сме на излети, на екскурзии, но се включват активно и в цялостната дейност на организацията. Например Илия Денков, Христо Маринов участват в певческата ни група и ни представят на празненства и фестивали. И Пенка Димовска беше сред тях – лека й пръст! Всъщност активистите ни са много: Милка Мандраджиева, Георги Мандраджиев, Фотина Маринова, Стоянка Калакунова, и др. На тях изказваме сърдечна благодарност и им пожелаваме да бъдат все така готови на човечност и любов.

С голям хъс работят и петимата

► членове на Управителния съвет. Касиер на организацията е Анка Пехливанова, освен за членския внос и съответната документация, тя се грижи и за абонаментните карти за градския автотранспорт. С Анка сме заедно във всичко! Отговарящ за културно-масовата дейност е Златка Ечева, учителка по професия - тя отразява живота ни в медиите. Съвместно с нея организираме спортния полуден. Протоколчик е Любомир Генков – инженер по професия, той взема активно участие във всички мероприятия, при необходимост осигурява и транспорт. За връзките с обществеността отговаря Стефан Бакалов – също инженер, много е пробивен, много е безкомпромисен в устояването на правата на хората с увреждания.

Ето, това е Управителният съвет, който успява да ни извежда на челно място сред неправителствените организации в община-

На Бачковския манастир

та – и по численост, и по дейност. Това дължим и на целия колектив, който е истински сплотен.

НО ЕТО И МАЛКО „СУХА“ ИНФОРМАЦИЯ: за отчетния период УС е провел 6 заседания, приети са 23 решения, отнасящи се за организационната работа, за финансовите въпроси, за приемане на нови членове, за разглеждане на различни молби, за подготовка на спортния полуден, за отбелязване на различни празници, за екскурзиите в страната и чужбина, за участие в мероприятия на общината ни или на РО на СИБ – Пловдив, за участие в многожанровия фестивал в Перник и пр. Разбира се, документацията ни се води и съхранява изрядно във всяко отношение.

ЗНАЕМ, ЧЕ ОСНОВНАТА НИ ЗАДАЧА Е ДА ПРЕДСТАВЛЯВАМЕ, ОТСТОЯВАМЕ И ЗАЩИТАВАМЕ ИНТЕРЕСИТЕ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ. Затова на първо място се стремим да информираме добре нашите членове, да ги запознаем с правата им. Направихме ►

В Планетариума в Смолян

И ВЪБРЕЩЕ

*Курбан на Батошевски манастир
в Стара планина*

*Спортен полуден на Килифаревски
манастир в Стара планина*

искане до общината да се намали данъкът им за смет – сега таксата за битови отпадъци за хората с ре-

шение на ТЕЛК е намалена с 25 %. Благодарение и на информацията, която получаваме редовно от централата на СИБ и от региона, много от членовете ни успяха да получат добавката от 25 % от социалната пенсия. Също и удостоверение за двукратно безплатно пътуване по БДЖ. Дванадесет души получиха помощни технически средства, двама – финансова подкрепа за лечение. За това благодарим и на г-жа Смиляна Запрянова – председател на РО на СИБ - Пловдив и член на УС на СИБ - за оказаното съдействие. В обществената трапезация се хранят безплатно 12 наши членове. Подготвихме документите и изплатихме сумата по член 53 на 107 души, също и на 25 души от сдружение „Паралелен свят“. Да, работата по член 53 е много, но ще продължаваме да я изпълняваме, защото е в интерес на хората.

През миналата година организирахме лечение и рехабилитация за наши членове в различни санаториуми. Това предстои за още 90

► души през тази година.

Във връзка с 25-годишнината на СИБ Управителният съвет награди със символични суми всички участници в певческия състав и в ръководните органи на нашата структура.

В началото на 2014 година получихме хранителни продукти от БЧК – раздавахме на всички поравно. От наши членове бяха предоставени дрехи и обувки, които също бяха раздадени. Имаше дарения и за Великден.

Ръководството на нашата организация има създадени добри отношения с много производствени предприятия и частни фирми, от които получаваме дарения в натура или пари. Разбира се, и за това се води изрядна документация. Неотдавна получихме 800 лв, с част от тези пари купихме тренажор. В клуба имаме и масажор, кростренажор, бягаща пътечка, уред за гръбни и коремни преси. Измерваме безплатно кръвното налягане, посещаваме болните, при необходимост им пазаруваме, оказваме помощ на самотните ни членове по различни поводи – за

На екскурзия в Гърция - Метеора

Гърция - манастир «Икосифенида»

ремонт на жилище, при спорове и пр. На всяко тримесечие нашите членове получават и карти за градско пътуване с Бус-Авто на символични цени – 10 лв.

В общината се грижат и за достъпността на средата – имаме парк пред болницата и до стадиона, има места за инвалидни коли. Е, има какво още да се желае, особено в по-старите сгради...

През отчетния период **ОБМЕ-НИХМЕ ОПИТ** с колеги от Плевен. Те ни разказаха за своя органи- ►

И ВЪБЪДЕЩЕ ...

зационен живот, подариха ни часовник и вестник на организацията. Ние също споделихме нашия опит, а те останаха възхитени от работата ни и от топлото посрещане. Отведохме ги до къщата музей на Васил Левски, до аязмото на Св. Марина, до центъра на града...

БОГАТА Е И КУЛТУРНО-МАСОВАТА НИ РАБОТА.

Участвахме и сме награждавани на фестивала в Перник. Отпразнувахме 8 март с 90 души наши членове, имаше певческа програма, томбола, гостува ни директорката на „Социални и културни дейности“ от общината г-жа Найденова,

която ни поднесе поздравление от нашия кмет д-р Кабаиванов. За 3 декември 2014 г. празнувах 127 наши членове, отново ни поздравиха от общината и група ученици от у-ще „Кирил и Методий“. Богата програма изнесоха Катя Хаджийска, Пенка Димовска, Христо Ма-

ринов и Илия Денков – ръководител на групата. За този празник бяхме поканени и от РО на СИБ-Пловдив и по случай 25-годишнината на СИБ членовете на нашия Управителен съвет и на Контролния съвет бяха удостоени с грамоти, а председателят на организацията получи диплом.

Турция - на почивка в Кушадаш

► **НО НАЙ-ИНТЕРЕСНО НИ Е НА ЕКСКУРЗИИТЕ.** Къде ли не сме ходили! През пролетта посетихме Араповския манастир, после манастир „Св. Кирик и Юлита“, ношувахме на хижа „Металик, където отпразнувахме рождени дни на родените през първото полугодие. Там проведохме спортен полуден с хвърляне на топка, лицеви опори и вдигане на гирички. Отличиха се Милка Мандраджиева, Минка Стоянчева, Тотка Лаковска, Георги Мандраджиев – всички те бяха наградени. А вечерта се завърнахме в прекрасно настроение след тези хубави екскурзионни дни. През август поехме към Родопите – Батак, Доспат и Кричим. Разгледахме историческите места, продължихме за хижа „Тешен“, където ношувахме. На другия ден посетихме Ягодинската пещера и Дяволско гърло. Разбира се, спомените от нашите екскурзии уув България и по чужбина са запечатани на снимки и ще ги споделим с читателите на „Кураж“...

Още няколко думи трябва да кажем за нещо много важно и често пренебрегвано – ЗА КЛИМАТА В ЕДНА ОРГАНИЗАЦИЯ. С истинско задоволство подчертавам, че имаме чудесни взаимоотношения, изразяващи се в доверие, състрадание, взаимопомощ. Ненапразно много хора, кито не са инвалидизирани, искат да станат наши членове...

И вярвам, че и вбъдеще ще работим все така здраво за достоен живот, за равнопоставеност в обществото. ■

Париж - на Шанз-Елизе

ЕВРОПЕЙСКИ ФОРУМ ЗА СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Смиляна ЗАПРЯНОВА

За четвърта година Шеста палата на Международния панаир в Пловдив стана средище за провеждане на Европейски форум за социално предприемачество, организиран от Националния съюз на трудово-производителните кооперации и съорганизатори: Европейска комисия, Министерството на труда и социалната политика, Агенцията за хората с увреждания, Европейската конфедерация на производствените кооперации и социалните предприятия в Европа. В изложението участват 70 предприятия от 7 държави.

Форумът бе открит от Ив. Соколов – Председател на Съвета на директорите на Международен панаир – Пловдив и от кмета на града Иван Тотев. Официалното откриване направи министърът на труда и социалната политика Ивайло Калфин.

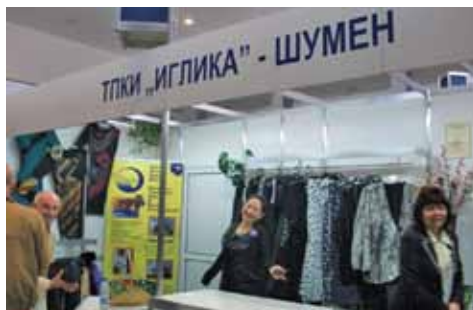
► **СПЕЦИАЛЕН ГОСТ** на откриването на форума бе г-н Марко Цуравич, ръководител направление към ГД „Предприятия и промишленост“ в Европейската комисия. Той приветства изложители и посетители с кратко слово.

В РАМКИТЕ НА ТЕЗИ 4 ДНИ СЕ ПРОВЕДОХА КРЪГЛИ МАСИ ПО АКТУАЛНИ ВЪПРОСИ ЗА СОЦИАЛНАТА ИКОНОМИКА

В следобедните часове в конференционната зала на Конгресния център, зам. министърът на труда и социалната политика Лазар Лазаров заедно с г-жа Зорница Русинова участваха в конференция на тема „Социално предприемачество за растеж на работни места“.

Едни от най-интересните теми на Четвъртия Европейски форум за социално предприемачество,

бяха: Представяне на Инициативата за социално предприемачество, Социално предприемачество - френският модел, Доклад за подкрепената заетост на Агенцията за хората с увреждания, Женско предприемачество.

Съпътстващи програми на изложението в Пловдив бяха модни ревюта, презентации и други специални събития.

Председателят на НС на ТПК и Вицепрезидент на Европейската конфедерация на производителите кооперации г-н Баласопулов сподели, че благодарение на форума и панаира в Пловдив се показва как се прави бизнес, който се вижда от обществото.

Комплексът в Бряг с

Екатерина ХРИСТОВА

ДЕН НА ОТВОРЕНИ ВРАТИ

Комплексът за психично-здравни грижи в общността в кв. Бряг на Търговище отвори вратите си за всички онези, които пожелаха да се запознаят отблизо с дейността му, с новостите, с потребителите и техните занимания.

На големия християнски празник Благовещение ръководният екип на Комплекса припомни как се е случило всъщност разкриването на тази нова за Търговище социална услуга и как тя се е утвърдила във времето.

В Комплекса за психично-здравни грижи специалистите работят с хора с тежки психични разстройства. За преодоляването на социалните дисфункции и изолацията, в която са изпаднали вследствие на болестта си, с тях работят психолози, психотерапевти, социални работници и немалко доброволци. Чрез различните видове трудотерапия и занимания по интереси, екипът на социалното звено цели да развие капацитета им и да им даде шанс да живеят пълноценно. Затова са създадени и групите „Терапев-

тична кухня“, „Компютърен курс“, „Да бъдем здрави“, „Изкуството на филма“, „Спортен клуб“, „Литературен клуб“, „Музико- и денс-терапия“ и други. Повечето от ползващите услугите на Дневния център се трудят и в т.нар. социално предприятие. Тук те изработват интересни предмети и аксесоари, шият, рисуват, пирографират... Работата им не свършва дотук. В двора на Комплекса всички заедно се грижат за поддържането на парниковите градини, където отглеждат своя продукция от различни зеленчуци.

Дневният център към Комплекса има капацитет от 30 души, а Защитеното жилище – от 10 човека, каза директорът на КПЗГО в кв. Бряг Златка Иванова. „Нашата болка е, че този капацитет невини се достига, заради таксите, ►

► определени от държавата, които трябва да заплащат потребителите" – каза Иванова. За посещение в Дневния център потребителите трябва да отделят 30% от доходите си. За да ползват услугите на Защитеното жилище пък трябва да плащат 50 на сто от личните приходи. Г-жа Иванова обясни, че тези пари са твърде много за нуждаещите се, тъй като повечето от тях получават минимална пенсия за инвалидност от около 120, а не са малко и онези, които нямат се-

мейства и близки до себе си. Според нея е необходимо да се търсят начини тези такси да бъдат намалени и така да бъдат обхванати повече хора, които имат нужда от помощ и подкрепа.

Денят на отворените врати беше уважен от представители на областната управа, местната власт, регионални институции и неправителствени организации, близки и роднини на потребители на Комплекса, медии и съмишленници. ■

В ЗАЩИТЕНОТО ЖИЛИЩЕ В ЛИЛЯК МЛАДЕЖИ ОТГЛЕЖДАТ РАННИ ЗЕЛЕНЧУЦИ

Екологично чисти зеленчуци произвеждат младежите от Защитеното жилище в Лиляк. Повече от 800 корена марули и 30 кг стар лук са засели момичетата и момчетата в две големи оранжерии, които са изградили сами. Усилията им не остават напразни и младежите вече продават своите зеленчуци.

Свежа маруля или връзка пресен лук те предлагат по 50 ст., предимно на едро – в ресторанти и фирми за кетъринг, както и на местните хора в селото. Събраните пари ще бъдат реинвестирани в оранжерии. За градинарството младите хора имат нужда от помпа за напояване и фреза, каза управителят

на защитеното жилище Антония Маринова. Според нея, младежите с охота се грижат за растенията, а трудотерапията се отразява добре на тяхното състояние, като изгражда и трудови навици.

Защитеното жилище в Ли- ►

► В ЗАЩИТЕНОТО ЖИЛИЩЕ ...

ляке дом за осем младежи с лека или умерена степен на олигофрения. Те бяха настанени тук през 2008 г., след извеждането им от специализираната институция в Стража. Къща-

та бе закупена по проект на сдружение „Закрила, Обич и Вяра” с председател Дияна Маринова. Целта е предлагане на алтернативна социална услуга в общността на лица с интелектуални затруднения, чрез интегрирането им в среда, близка до семейната. ■

Социалните услуги за хора с увреждания стават по-устойчиви с държавно финансиране

Марияна ДОНЧЕВА

Трите Центъра за настаняване от семеен тип и Защитеното жилище за деца и младежи с увреждания в Ловеч станаха държавно делегирани дейности от 1 април със заповеди на Агенцията за социално подпомагане. Новите социални услуги са с общ капацитет 50 потребители и разполагат с обучен екип от професионалисти. Те бяха открити през юни м. г. по европейски проект, а преди това по друг проект бяха изградени сградите, където се предлагат услугите. След приключване на проектите финансирането вече е от държавния бюджет, за да може на децата и младежите да се осигурява индивидуална грижа в среда, близка до семейната.

В Ловеч вече е изградена добра мрежа от социални услуги за различни групи хора в неравностойно положение, които имат нужда от подкрепа. Тук работят центрове за хора с психични проблеми, с физически увреждания,

с умствени затруднения, два дома за възрастни хора, полагат се и грижи в домашна среда на нуждаещите се. Това даде основание на Мириам Сирийски от столичната фондация „Светът на Мария” да заяви по време на работна среща, че Ловеч не е изостанал, а тъкмо обратното: той е пионер в

Мириам Сирийски и Мария Недялкова обмениха идеи за интеграцията на хората с увреждания на работната среща. ►

► предлагането на качествени социални услуги. Тя се обоснова с опита си от работата по социални проекти и впечатления от сродни европейски държави. Пред специалисти, които работят с потребителите на социалните услуги, бе показан филм за швейцарска фондация, която се грижи за около 500 човека с интелектуални затруднения и предлага различни услуги. В Дневния център в Женева, който организацията стопанисва, потребителите изработват широк асортимент от предмети, които се продават много успешно на пазара.

След това бе показан и филм за т. н. „Майсторилница“ в Ловеч, където хора с увреждания се занимават с ръкоделие, изработване на сувенири, копиране, посрещат гражданите с кафе и вкусни гофрети по холандска рецепта, тъй като и самият център е създаден с подкрепата на холандската организация „Де Пасарел“. В друг Дневен център в жк „Здравец“ пък се трудят хора на различна възраст с интелектуални затруднения и също творят красиви неща, докато усвояват полезни за живота умения.

„Това е основната роля на подобни центрове – да развиват адаптивните умения и навици за сметка на дефицитите на всеки потребител“, подчерта във филма един от ръководителите на швейцарския център. Това е цел в работата и на ловешките специали-

Един от Центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, който се намира в жк „Младост“ в Ловеч.

сти. Разликата обаче е в мащабите и отношението към подобен род дейности в Швейцария и у нас. Там работят на чисто пазарен принцип и стоките им не само, че се продават успешно, но получават и доста поръчки от фирми. „В Швейцария, ако дадена фирма работи за интеграцията на хора с увреждания, това много повишава нейния имидж“, каза пред камерата мениджърът на Дневния център в Женева. А Мария Недялкова, управител на Дневния център за хора с интелектуални затруднения в Ловеч, с 20-годишен опит в тази сфера и като председател на сдружение „Закрила“, и като част от ръководството на Българската асоциация на лицата с интелектуални затруднения, обобщи: „За успешното съществуване и развитие на подобни дневни центрове са нужни много финансови средства, сериозни партньори, които да помагат и добър мениджмънт“.

ОБЩИНА ЛОМ ДАВА ЕДНОКРАТНО ПАРИ ЗА ЛЕЧЕНИЕ ИЛИ СЛЕД БЕДСТВИЯ

Иван ДИМИТРОВ

Еднократна финансова помощ до 250 лева могат да получат за лечение и при инцидентни ситуации гражданите на община Лом. В общинския бюджет за 2015 година е създаден фонд „Спешни и инцидентни случаи“, в който са заделени 16 000 лева. Те ще се разпределят от комисия, в която влизат зам.-кметът Камелия Арсенова, общински съветници и директорът на служба „Социално подпомагане“.

Според методиката на фонда еднократна помощ се предоставя на лица и семейства с доказано ниски доходи с адрес на територията на община Лом веднъж годишно. Максималният размер на помощта е 250 лева, но още при учредяването си правилото бе нарушено като с решение на общинския съвет от фонда бе отпусната сумата от 2000 лв. за лечението на общинския съветник Ванюш Лаза-

ров, който е член на комисията.

Финансовата помощ се отпуска, когато лечението е скъпоструващо и не е по силите на човека или семейството му или в извънредни ситуации. За да се получи помощта, се кандидатства с мотивирана молба и приложени документи, удостоверяващи необходимостта от отпускането ѝ, както и разходо-оправдателни документи. Комисията ще заседава веднъж месечно или когато възникне спешна необходимост.

През изтеклата 2014 година бюджетът на фонда бе същият – 16 хиляди лева. 9000 лева са раздадени на 61 лица и семейства, 2000 лева са дадени за обучение на талантлив студент в университета в Ковънтри, Великобритания, а 5000 лева от фонда са дарени на пострадалите от наводненията във варненския квартал „Аспарухово“. ■

ПОВОДИ ЗА ИНТЕРЕСНИ И ПОЛЕЗНИ ИНИЦИАТИВИ:

5 май - Международен ден за правата на хората с увреждания;

8 май - Международен ден на Червения кръст и Червения полумесец - в чест на швейцарския хуманист Анри Дюнан, който е роден на този ден през 1828 година. В средата на миналия век по негова инициатива за първи път са започнали да се формират групи от доброволци, които помогали на ранени на бойното поле.

18 май - Международен ден на музеите

Петю ПЕЕВ

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

ОТКРИТ Е “НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ПЪРВИЧНА ПРАВНА ПОМОЩ – 0700 18 250”, на който всеки гражданин може да получи безплатен правен съвет, а осъществената връзка се таксува на цената на един селищен разговор. Телефонът се администрира от Национално бюро за правна помощ по проект “Подобряване на достъпа на уязвими групи до правна помощ чрез въвеждане на пилотен проект за “гореща линия за първична правна помощ” и регионални центрове за консултиране”. Проектът се финансира от Норвежкия финансов механизъм 2009 – 2014 г. Правните съвети се предоставят по телефона от опитни адвокати.

В изнесените центрове по проекта (Видин и Сливен) се дават консултации от опитни юристи, на които заинтересованите лица безплатно могат да разкажат за възникналите проблеми и заедно да обсъдят възможните решения, да подготвят необходимите документи за стартиране на процедурата. Адресите на центровете са: гр. Сливен, ул. “Великокняжевска”, № 6, тел. 0877 62 26 65; гр. Видин, ул. “Цар Александър II”, № 19, ет. 6, тел. 0877 088 522. ■

ДОБАВКАТА ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ по чл. 42, ал. 2, т. 4 на Закона за интеграция на хората с увреждания (ЗИХУ) се изплаща при извършено балнеолечение или рехабилитационни услуги в обекти, отговарящи на стандартите на Наредба № 30 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт “Физикална и рехабилитационна медицина” (обн. ДВ. бр. 85 от 2004 г., изм. и доп. бр. 62 и бр. 92 от 2010 г.). Разходооправдателният документ за извършеното балнеолечение или рехабилитационни услуги се представя в едномесечен срок от крайната дата на ползването им в Дирекция “Социално подпомагане” по постоянен адрес.

Добавката е в размер на трикратния размер на гарантирания минимален доход ($65 \times 3 = 195$ лв.) и се ползва, когато не се получава на друго правно основание. Право на добавката имат лицата с трайни увреждания с над 90 на сто намалена работоспособност (вид и степен на увреждане), военноинвалидите и децата с определен вид и степен на увреждане, веднъж годишно при наличие на медицинско предписание от лекар-специалист, като лицата с право на чужда помощ получават добавката в двоен размер за покриване на разходите за един придружител (до 390 лв.). ■

► **ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ ИЛИ С ОГРАНИЧЕНА ПОДВИЖНОСТ ПРИ ПЪТУВАНЕ ПО РЕДОВНА АВТОБУСНА ЛИНИЯ, КОГАТО ТОЧКАТА НА КАЧВАНЕ ИЛИ СЛИЗАНЕ СЕ НАМИРА НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНА-ЧЛЕНКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ИМАТ СЛЕДНИТЕ ПРАВА:**

- право на недискриминационно отношение;
- на резервация и билети без надценка.

При пътуване с дължина на маршрута 250 км. или повече, имат още право на:

- безплатна помощ в автогарите, осигурена от превозвачите и управителите/собствениците на автогари;
- безплатна помощ на борда на превозното средство, осигурена от превозвача.

Помощта следва да се предостави в случай, че е направена заявка най-малко 36 часа преди пътуването и, ако лицето се е явило на определения пункт по времето, указано от превозвача предварително, но не повече от 60 мин., преди оповестеното време на тръгване, освен ако няма друг по-кратък договорен срок или при неопределено предварително време, но не по-късно от 30 мин. преди оповестеното време за заминаване.

В случай, че превозвачът откаже резервация или издаване на превозен документ, той е задължен да информира лицето за причината, като му предложи

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

алтернативен превоз, осигуряван от него. При поискване да бъде оказана помощ на пътника от придружител (друго лице), ако има право на такъв, то придружителят има право на безплатен превоз и място до мястото на увреденото лице.

Всички пътници, които пътуват по редовни автобусни линии, независимо от разстоянието, когато точката на качване или слизване е на територията на Европейския съюз имат право на договорни условия и прилагани тарифи без пряка или непряка дискриминация; обезщетение за загубен или повреден багаж, когато не е вследствие на произшествие, в размер до 1000 лв.; подходяща и разбираема информация; право на жалба, ако са нарушени правата на пътника.

Право да подадете жалба, ако са нарушени Вашите права: Може да подадете жалба до превозвача или управителя/собственика на автогарата в срок до три месеца от датата на извършване на редовния превоз или от датата, на която е трябвало да бъде извършен редовен превоз по автобусна линия. В срок от един месец от получаване на жалбата, следва да бъдете уведомен/а дали Вашата жалба е основателна, дали е отхвърлена или все още е в процес на разглеждане. Срокът за предоставяне на окончателен отговор не надви-

► **шава три месеца от получаването на жалбата.**

В случай, че пътникът не желае да подаде жалба до превозвача/управителя, собственика на автогарата или, ако полученият от тях отговор не го удовлетворява, той може да се обърне към националния орган на държавата-членка на ЕС, отговарящ за прилагането на Регламент 181/2011 относно правата на пътниците в автомобилния транспорт, като за Република България е Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация", с адрес гр. София – 1000, ул. "Ген. Гурко" № 5, e-mail: avto_a@rta.government.bg., тел. 02/9409400.

Правата, които не могат да бъдат ограничавани или отменяни от превозвача с договора за превоз са: обезщетение в случай на смърт или телесна повреда, вследствие на произшествия, причинени от използването на автобуса; обезщетение в случай на загуба или повреда на багаж, вследствие на произшествия, причинени от използването на автобус; разумна и пропорционална помощ, осигурена от превозвача, във връзка с непосредствените практически нужди на пътниците след произшествие,

причинено от използването на автобус; при отмяна на пътуването или закъснение с повече от 120 минути спрямо определения час на заминаване от автогара или при дублиране на места; право на обезщетение, ако превозвачът не ви предложи избор на предходните права; при повреда на автобуса по време на пътуване; при отмяна на пътуването или при закъснение с повече от 120 минути спрямо определения час на заминаване от автоспирка в рамките на редовен превоз; в случай на отмяна на заминаването или закъснение в рамките на редовен превоз; в случай на отмяна или закъснение при заминаването от автогара с повече от 90 мин. при пътуване, продължаващо по разписание повече от 3 часа.

Лицата, получаващи пенсия по условията на глава VI от КСО и са навършили възрастта по чл. 68, ал. 1-3 от същия кодекс, имат право да пътуват с минимално намаление от цената на абонаментна карта по вътрешноградския транспорт и по междуселищния автомобилен транспорт –20 % спрямо определената цена по редовна тарифа. ■

ПО ДАННИ НА НОИ средномесечният осигурителен доход по чл. 70 ал. 4 от КСО за м. януари 2015 г. е в размер 706.55 лв. и служи за изчисляване на индивидуалния пенсионен коефициент, а по чл. 70 ал. 2 за периода от 01.02. 2014 г. до 31.01. 2015 г. е в размер 686.78 лв. и служи за изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии с начална дата до 31.01. 2015 г. ■

СИБ ЗАПОЧНА ПРОУЧВАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА БАЛКАНСКА ФЕДЕРАЦИЯ ИЛИ КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ НА ХОРАТА С ФИЗИЧЕСКИ УВРЕЖДЕНИЯ –отговарящи за общи дейности на 11 Балкански национално представителни организации на хората с увреждания. До този момент съгласие са дали организации от Хърватска, Словения, Сърбия, Румъния (организацията, дала съгласие за участие, още няма статут на национално представителство), Албания, Македония и Кипър. Очаква се отговор от организациите в Босна и Херцеговина, Сърбия, Гърция, Турция и Молдова. Предстои да се прецени възможността за организиране на учредителния форум, което е свързано с наличие на финансов ресурс и административен капацитет. ■

ОБЩОПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕКАРИ И ЕНДОКРИНОЛОЗИТЕ ЩЕ ПРОМЕНЯТ СВОЕВРЕМЕННО ТЕРАПИЯТА НА ПАЦИЕНТИТЕ СИ, КОИТО ПОЛЗВАТ ТРИ ВИДА ЛИПСВАЩИ ЧОВЕШКИ ИНСУЛИНИ

В Централното управление на НЗОК е получено писмо от председателя на УС на Национална пациентска организация д-р Станимир Хасърджиев, в което той сигнализира за липса в аптекната мрежа на три вида човешки инсулини.

Фирмата производител, също с писмо, е уведомила НЗОК за недостиг на пазара в Република България на *Insuman* (рекомбинантен човешки инсулин), поради възникнал производствен проблем. Възстановяването на нормалната доставка се очаква да бъде през м. юли 2015 г.

В тази връзка общопрактикуващите лекари и ендокринолозите – договорни партньори на институцията, следва да информират пациентите си, които се лекуват с една от трите форми на продукта -

Insuman 100 IU/ml, *Insuman Comb 25 IU/ml* и *Insuman Rapid 100 IU/ml*, за временната липса на лекарството и за необходимостта да бъдат променени терапиите им. Здравноосигурените, които са започнали терапевтичен курс с цитираните лекарствени продукти, трябва да се обърнат към лекуващия лекар – ендокринолог за терапевтична алтернатива.

Лекарите трябва да изберат най-подходящото лечение с човешки инсулини, предлагани от други две фирми производителки, така че да не се влоши качеството на живот на диабетно болните.

Националната пациентска организация се ангажира своевременно да уведоми пациентите за належащите промени в тяхното лечение. ■

ЗАПОЧВА ПРИЕМАНЕТО НА НОМИНАЦИИ ЗА НАЦИОНАЛНАТА ЛИТЕРАТУРНА НАГРАДА „ЙОРДАН ЙОВКОВ“

През м. ноември в Добрич ще се проведат Националните литературни празници „Йордан Йовков“, посветени на 135 години от рождението на класика на българската литература Йордан Йовков. Кулминация в честванията е връчването на Националната литературна награда „Йордан Йовков“, учредена през 1970 г. от Община град Добрич. Наградата се връчва на пет години на тържествена церемония и удостоверява автори със значителни художествени постижения в духа на посланията на Йордан Йовков и принос в националната литература.

Община град Добрич има удоволствието да Ви уведоми за това, че тази година НЛН

„Йордан Йовков“ ще бъде връчена на 20 ноември в Добрич за десети пореден път. Това е естествен израз на почитта на добруджанци към големия творец и желание за стимулиране на съвременния литературен процес и културна среда. Съгласно Статута на Националната литературна награда „Йордан Йовков“, процедурата по връчване на наградата и съпътстващото я отличие е открита. Номинации могат да бъдат депозириани в срок до 31 август 2015 г. в Община град Добрич на адрес:

Община град Добрич – За НЛН
„Йордан Йовков“,
9300 Добрич
Ул. България – 12
e-mail: kultura_dobrich@abv.bg

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС

Краен срок: 30.06. 2015 г.

Община Поморие обяви НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ПОЕЗИЯ

“От заник слънце озарени
белеят морски ширини”.

Творбите (до 10 стихотворения) в 3 екземпляра изпращайте на адрес: 8200 – Поморие, ул. “Княз Борис I” № 51 (конкурс за поезия). Конкурсът е анонимен. Запечатайте и поставете в големия плик малко пликче с трите си имена, телефон и адрес за връзка (валидно е пощенското клеймо на плика). Резултатите ще бъдат обявени на 18 .07. 2015 г.

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА

Куряк

**ДОКРАЯ НА ГОДИНАТА ИМА
ОЩЕ МНОГО ВРЕМЕ,
МОЖЕТЕ ДА
ПОСЕТИТЕ ВАШИЯ ПОЩЕНСКИ
КЛОН ДО 15-О ЧИСЛО НА ВСЕКИ
МЕСЕЦ И ДА СИ ОСИГУРИТЕ
СПИСАНИЕТО.**

**КАТАЛОЖЕН НОМЕР 1410.
ЦЕНА ЗА ЕДИН БРОЙ - 0,50 ЛВ.
БРОЕВЕТЕ, КОИТО ВИ ЛИПСВАТ,
ЩЕ ВИ ГИ ИЗПРАТИМ.**

Седмица преди Възкресение Христово майсторката на писани и рисувани Великденски яйца от Долна баня Мария Торошанова не пропуска да нареди своята

ТРАДИЦИОННА ПРАЗНИЧНА ИЗЛОЖБА

Любомир КУЗЕВ

Над 500 броя красиво нашарени и майсторски изпъстрени Великденски яйца буквално греят от витрината за радост на всички долнобанци и гости.

Както сподели майсторката Мария Торошанова, в началото преди 40 години, когато дошла от самоковското село Радуил и пристанала на своя съпруг Георги, тя започнала да рисува за удоволствие. Впоследствие шаренето и рисуването на Великденски яйца ѝ станало хоби. Повечето от сътвореното тя подарява за Великден. А този стародавен занаят да шариш яйца с писалка и восък Мария наследила от своята свекърва баба Тодора. Техниката е трудна, но удоволствието от сътвореното е голямо. Разбира се, че в работата ѝ помага и съпругът ѝ Георги. За да се запазят тези красиви Великденски яйца с години, те, естествено, са „издухани“, празни са. Но за всеки Великден Мария Торошанова увеличава своята колекция - достойна дори за Гинес! - с около 200 нови красиви яйца. Едни са наречени за кумовете, други - за приятели и комшии. Всяко яйце си има име - което е с три точки, е наречено на Светата Троица, това с четири точки - символизира Кръста Господен и т.н.

► Шарките и фигурите, както и библейските сюжети тя сама си подбира и харесва. Къде от красивата рилска природа, къде от списания и Интернет, къде заимства от свои майсторки - колежки. И винаги в името на красивото, впечатляващото, традиционното и празничното Великденско яйце!

Своя майсторлък Мария Торошанова демонстрира на живо в пенсионерския клуб „Надежда“ в сградата на община Долна баня на Велика сряда. Нали сутринта на Велики четвъртък всеки в своя дом трябва да посрещне с червено яйце!

В ДОМ ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА С ФИЗИЧЕСКИ УВРЕЖДАНИЯ „ИЛЬО ВОЙВОДА“ – КЮСТЕНДИЛ СЕДМИЦАТА ПРЕДИ ГОЛЕМИЯ ХРИСТИЯНСКИ ПРАЗНИК – ВЕЛИКДЕН, Е ИЗПЪЛНЕНА С

МНОГО ИЗЯВИ И ПРИГОТОВЛЕНИЯ

Анелия ВЕЛИНОВА

На 07 април 2015 година в Дома се откри изложба на икони. Денят бе специално определен - ден на здравето и ден вторник от страстната седмица - последната от земния живот на Христос.

Подготовката за изложбата започна още през януари. В продължение на три месеца се сътвориха всички творби в заниманията по трудотерапия.

В 10.00 часа домауващи и работещи се събраха, за да открият тържествено своята изложба с икони.

Нетрадиционна и много занимателна се оказа технологията на изработка на иконите.

МНОГО ИЗЯВИ Ч ...

Иконите са изработени по три техники: лепене на семена, рисуване върху стъкло - стъклопис, рисуване върху глина...

Домуващите заедно със своите трудотерапевти - Катя, Боянка и Йоана избраха своята икона, определиха последователността на дейностите по използвания метод на изработка и с много търпение и упоритост

сътвори-
ха „ своя-
та“ икона
- тази,
к о я т о
носи за
тях вяра,
доброта,
молитва.

Във фо-
айето и
в с и ч к и
помеще-
ния на

Дома се по-
чувства бла-
готворното
влияние на
иконите и
празника –
Великден.

В оста-
ните дни от
седмицата
предстои се
боядисва-
ха яйца и бе
направе- на
великденска
украса.

► Ръководството на Дома изрази удовлетвореност от заниманията на всеки домуващ, благодари за чудесните творби и създадената празнична атмосфера в Дома, като пожела Весели Великденски празници, здраве и сътворяването на още много нови творби. ■

1160 ГОДИНИ
ОТ СЪЗДАВАНЕТО
НА ГЛАГОЛИЦАТА

КАКВО ЗНАЕМ ЗА СТАРОВЪЛГАРСКАТА АЗБУКА

Възникването на старовългарската азбука и на славянската писменост е свързано с делото на двамата първоучители Кирил и Методий и на техните ученици, а също така с политиката на Византия и България за влияние над балканските и среднодунавските славяни.

Двамата братя имат най-високо византийско образование, познават добре славянския език, тъй като са родени в Солун

от майка славянка, (Методий е роден през 815 г., а по-малкият

Ɱ	Ɀ	Ȿ	ⱼ	Ⱬ	ⱼ	Ɱ	Ɀ	Ȿ	ⱼ	Ⱬ
а	б	в	г	д	е	ж	дз	з	и	и
Ѹ	Ɑ	Ɱ	Ⱬ	Ѹ	Ɱ	Ѹ	Ɱ	Ѹ	Ѹ	Ѹ
и	г	к	л	м	н	о	п	р	с	т
Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ	Ѹ
у	ф	х	о	ш	ц	ч	щ	ъ	ы	ь
Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ	Ɱ
я	ю	е ^н	о ^н	йе ^н	йо ^н	ф	и			

▶ КАКВО ЗНАЕМ ...

брат Константин - през 826 г.). Те са приближени на императорския двор – Методий заема високата длъжност архонт, а Константин Философ участва в две държавни мисии – при сарацините през 855 г. и при хазарите през 860 година.

От 855 до 862 г. двамата братя работят в манастира „Св. Полихрон“ в Мала Азия, съставят първата славянска азбука – глаголица и започват превода на богослужебните книги заедно със свои славянски ученици.

Когато през 863 г. великоморавският княз Ростислав отправя молба до византийския император да му прати учители, които да проповядват на славянски език, двамата братя Константин Философ и Методий заминават с нова мисия за Великоморавия, където в периода от 863 до 869 г. заедно със своите ученици извършват активна просветителска дейност сред дунавските славяни и обучават стотици свещеници и учители.

На църковния диспут във Венеция Константин Философ защитава успешно правото на славяните да имат свой писмен богослужебен език наравно с гръцки и ла-

тински. Кирил и Методий са приети тържествено от папа Адриан II в Рим, папата освещава славянските книги и се отслужва литургия на славянски език.

Константин Философ умира през 869 г. в Рим, приемайки монашеското име Кирил. Отношенията между Рим и Константинопол се изострят и немското духовенство във Великоморавия предприема жестоки гонения на православните проповедници.

След смъртта на Методий на 06.04.885 г. учениците на двамата първоучители са прогонени от Великоморавия и тръгват към България като към своя родина. Княз Борис ги приема радушно, дава им своето покровителство и условия да учат и проповядват на славянски език, чрез което спасява делото на Кирил и Методий.

Така България става люлка на славянската писменост и на старобългарската книжнина чрез дейността на учениците Климент и Наум Охридски, епископ Константин Преславски и другите видни книжовници Йоан Екзарх, Черноризец Храбър, Черноризец Докс, които под ръководството на княз Борис I и на цар Симеон създават Златния век на българската книжнина и култура. ■

Съставила
Василка КИРОВА

КРЪГОСЛОВИЦА

От клетките с чертичка по посока на часовниковата стрелка:

1. Наш беле-
трист (1898-
1966) - „Илин-
ден“. 2. Наш
поет (1896 -
1974) - „Аре-
на“. 5. Осно-
вен литера-
турен род.
4. Наш кни-
гоиздател,
книжар и про-
светен деец
(1828 - 1911). 5.
Наш писател (1905-
1982) - „Черни уга-
ри“. 6. Стихотворение от
Хр. Смирненски. 7. Героиня
на Островски от комедията „Бед-
ността не е порок“. 8. Унгарски
поет епик (1817-1882) - „Толди“. 9.
Стихотворение от Й.В. Гьоте. 10.
Белоруски писател - „Писък на же-

ра-
ви“. 11. Ко-
лелото на
автомобилно
кормило. 12. Изкуствен
воден път. 13. Стъкло на фото-
графски негатив. 14. Собственото
име на наш писател (1914-1983) -
„Дъх на бадеми“. ■

ВАЖНИ ДАТИ ПРЕЗ ЮНИ

- 13.06. - 80 г. от рождението на Христо Явашев (Кристо) (1935), американски художник от български произход;
- 29.06. 140 г. от рождението на Кирил Христов (1875 - 1944), български поет и белетрист.

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БР.4

ВОДОРАВНО: 1. Воло-
вар. » Ранина. 9. Рем. 10.
Дек. 11. ИЛ. 12. Киви. 13.
Ман (Томас). 14. Апел. 16.
Ли (Внвиан). 17. Нар. 18.
Тон. 19. Оратор. 21. Лако-
лит.

ОТВЕСНО: 2. Орел. 3.
Лам. 4. Он. 5. Видин. 6.
Анев (Кирил). 7. Рактин
(Никола). 9. Риванол. 12.
„Кал“. 13. Мерак. 15. Пара.
16. Лори. 18. Тол. 20. То.

ПАМЕТТА НА БЪЛГАРИЯ

Най-ранните данни за отбелязване на 11 май като ДЕН НА СВЕТИТЕ РАВНОАПОСТОЛИ И ПРОСВЕТИТЕЛИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ датират от XII век, като те са признати за светци

още в края на IX век. Поотделно паметта за св. Кирил се отбелязва на 14 февруари, а за св. Методий - на 6 април (дните на тяхната смърт). Всеруският Синод по повод празнуването на 1000-годишнината на Моравската мисия на Св. Св. Кирил и Методий взема следното решение: «За спомен на хилядолетието, откакто първоначално бе осветен нашият бащин език чрез Евангелието и Христовата вяра, да се установи ежегодно, започвайки от тази 1863 г., 11 май като църковен празник на преподобните Кирил и Методий!» След това празникът се чества във всички православни славянски страни. През 1892 г. Стоян Михайловски написва текста на училищния химн с първия си стих «Върви, народе възродени». Химнът е озаглавен «Химнъ на Св. Св. Кирила и Методи» и включва 14 куплета, от които днес се изпълняват най-често първите шест. Панайот Пипков създава на 11.05.1900 г. музиката към химна. 11 май се чества от православната църква като празник на Св. Св. Кирил и Методий, докато 24 май се е утвърдил като празник на славянската писменост, на българската просвета и култура. Братята са канонизирани като светци за превода и популяризирането на Библията на старославянски език и разпространяване на християнството сред славяните. Обявени са от папата за покровители на Европа. Православната църква ги почита и като едни от светите Седмочисленици. (БГНЕС)